

Beskrivning av förvaltningens arbete med  
det prioriterade området Attraktiva byar  
**Verksamhetsrapport 2020**



**ÖSTRA  
GÖINGE**

## Innehåll

Sammanfattning	3
Inledning	4
Rapport - omfattning	4
Omvärld - påverkan	5
Hur vi lever upp till uppdraget	7
Prioriterat område Attraktiva byar	7

## Sammanfattning

Verksamhetsrapporten har fokus på tre områden som genomsyrar de flesta av kommunens styrdokument avseende det prioriterade området attraktiva byar. Områdena är attraktiva byar att bo och leva i, infrastruktur och Skånes gröna hjärta.

**Attraktiva byar att bo och leva i.** Förvaltningens analys visar att vi bygger trivsamma byar genom att varje dag arbeta med de små sakerna som är viktiga i människors vardag. Är byarna fria från skräp, välskötta, trygga med ett varierat utbud av mötesplatser och aktiviteter kommer de upplevas som trivsamma och välkomnande. Vi plockar skräp i våra byar, längs vägar och i naturen, arbetar med tillsyn av ovårdade tomter, använde samhällsplaneringen för att bygg bort trafikfarliga miljöer vid ny- och ombyggnation, driver fritidsanläggningar, parker och bibliotek för att fylla byarna med liv och rörelse. Rapporten visar att göingeborna är nöjda med kommunens service på de flesta områden och att vi har haft en positiv trend från 2012 – 2019. Kommunen har utökats med flera nya fritidsanläggningar de senaste åren, några har renoverats, det är en utmaning för kommunen att driva och utveckla anläggningarna på ett sätt som gör att göingeborna vill använda dem.

Den upplevda otryggheten i kommunen ökar samtidigt som antalet anmälda brott minskar. Brottsbekämpning är i förstahand en polisiär fråga men kommunen kan påverka tryggheten. Vi vet att de faktorer som främst påverkar den upplevda tryggheten är fortkörning, buskörning, ungdomsgång, utomhusmiljön och oro för inbrott. Genom att stötta grannsamverkan, tillvarata och utveckla mötesplatser för våra ungdomar, arbeta proaktivt med ett trygghetsperspektiv och där det behövs använda kameraövervakning kan vi motverka den upplevda otryggheten.

Marknaden för nyproduktion av bostäder är fortsatt god i Östra Göinge, under 2020 byggdes 23 bostäder i kommunen. 17 hyresrätter och 6 småhus med äganderätt. Äganderätt i form av småhus är den dominerande upplåtelseformen i Östra Göinge följt av hyresrätt och ett mindre antal bostadsrätter. För att göra det attraktivare att bygga bostadsrätter erbjuder vi intressenter kommunens mest attraktiva bostadslägen. Förvaltningen bedömer att intresset är fortsatt svalt för bostadsrätter i kommunen.

**Infrastruktur.** I byarna har 9 av 10 möjlighet att ansluta sig till fiber, på landsbygden är det 2 av 10. Kommunen har anlitat en konsult för att ta fram ett kartunderlag som ska användas för att säkerställa att så stor del som möjligt av statens bredbandsstöd hamnar i Östra Göinge. Vi behöver öka kunskapen om ny teknik för bredbandsutbyggnad på landsbygden för att styra utvecklingen.

Ombyggnaden av väg 19 mellan Bjärlöv och Broby till 2+1-väg är det största infrastrukturprojektet i kommunen under de kommande åren. Ett framgångsrikt genomförande kräver att kommunen i ett tidigt skede berättar för göingeborna hur kollektivtrafik och andra trafikanter påverkas. Likaså är det viktigt att kommunen har en plan för hur vi ska använda väg 19 för att stärka samhällsutvecklingen och skapa tillväxt.

**Skånes gröna hjärta.** Platsutvecklingsprojektet mitt gröna hjärta ligger till grund för kommunens satsning på att stärka bilden av Östra Göinge som Skånes gröna hjärta. En konkret handlingsplan kommer utarbetas för att lyfta det unika med platsen och stärka platsvarumärket. För att det inte ska bli en pappersprodukt ska förvaltningen under våren tillsätta en tjänst med ansvar för att utarbeta och verkställa handlingsplanen.

## Inledning

Verksamhetsrapporten är en beskrivning av vårt arbete med att leva upp till de krav och förväntningar som ställs på oss genom politiska prioriteringar, lagstiftning och andra krav. Dessutom följer vi upp vår förmåga att leva upp till förväntningar och krav ifrån invånare, företagare och besökare i kommunen. Med hjälp av rapporten vill vi skapa:

- Transparens av hur väl kommunen lever upp till olika krav
- Lärande och utveckling
- Underlag för framtida prioriteringar

Utöver gruppen förtroendevalda, riktar sig verksamhetsrapporten också till invånare i Östra Göinge och till förvaltningens egen personal.

## Rapport - omfattning

Verksamhetsrapportens syfte är att besvara om kommunen utvecklas i enlighet med politikens målsättning inom det prioriterade området attraktiva byar. Analysen har fokus på tre huvudområden.

1. Attraktiva byar att bo och leva i
  - Trivsamma och välkomnande byar
  - Attraktiva bostäder och bostadsförsörjning
2. Infrastruktur
  - Bredband
  - Gator och vägar
3. Skånes gröna hjärta
  - Mitt gröna hjärta
  - Destinationsutveckling

## **Omvärld - påverkan**

I omvärlden finns flera faktorer som har inverkan på det prioriterade området attraktiva byar. Förvaltningens trendanalys 2021 redovisar åtta trender som påverkar vårt uppdrag.

**Pandemin.** Covid-19 har påverkat hela samhället och inte minst kommunens verksamheter. Under året har vi varit tvungna att nedprioritera flera projekt och arbetsuppgifter för att utveckla krisberedskapen och leva upp till mininivån i grunduppdraget.

### **Tuffare kommunal ekonomi**

Ökade volymer i den kommunala verksamheten och minskade skatteintäkter sätter kommunens ekonomi under hårt tryck. Tydliga prioriteringar, effektiviseringar och innovation är nödvändiga för att bibehålla och utveckla servicen till göingeborna. En ekonomi i balans är en förutsättning för ett hållbart samhällsbyggande.

### **Miljö och klimat**

Klimatet är en vinna eller försvinna fråga. För att Östra Göinge ska upplevas som en relevant kommun av göingeborna, medarbetare, företag och besökare är det viktigt att hållbarhetsperspektivet genomsyrar hela förvaltning.

### **Ökad regionalisering**

Regionernas betydelse ökar i förhållande till både kommunerna och nationalstater. Genom att inta en drivande roll i den regionala översiktsplaneringen tillsammans med Skåne nordost befäster vi kommunens fina läge, mitt i södra Sverige.

### **Digitalisering**

Det finns i dag flera myndigheter och kommuner som visat att det går att erbjuda god digital service inom offentlig förvaltning. Digitalisering utifrån ett tydligt kundperspektiv kommer vara en självklarhet i kommunsverige inom några år, effekten blir att kravet på kommunens digitalisering ökar.

### **Jakten på talangerna**

Konkurrensen om talanger ökar lokal, regionalt och globalt, verksamhetsområde samhällsutveckling är en expertorganisation som är beroende av att locka kreativa och drivna medarbetare.

### **Ökad statlig styrning**

För varje år som går tvingas förvaltningen lägga mer tid på rapportering till staten, och som effekt, mindre tid på att producera välfärdstjänster till göingeborna. Detta är en utveckling som förvaltningen och politiken bör arbeta tillsammans för att motverka.

### **Demografi**

Åldrande befolkning och fler barn i vissa åldersgrupper ställer krav på nytänkande och innovation.

## Återkoppling till kommunstyrelsen från föregående analys

### **Kommunstyrelsen efterlyser hur förvaltningen tar tillvara digitaliseringens möjligheter inom verksamhetsområde samhällsutveckling**

Vår utgångspunkt är att aldrig vara (för) tidigt ute med ny teknik, vi låter andra aktörer göra misstagen och ta de stora utvecklingskostnaderna. När det gäller processutveckling och att skapa förutsättningar för att snabbt omsätta våra processer i digitala och automatiserade arbetsflöden är vi långt fram. Detta medför att vi snabbt kan implementera ny teknik när blir ekonomiskt lönsam för oss. Samhällsutveckling har tillsatt en projektledare för att utifrån ett kundperspektiv skapa digitala arbetsflöden från exempelvis en ansökan om bygglov till slutförvaring i arkivet. Projektet heter Smarta samhällsutveckling.

Vi utvärderar ständigt ny teknik ute i verksamheterna, många projekt avskrivs för att vi inte kan räkna hem dem ekonomiskt inom överskådlig tid. Exempel på projekt vi avskrivit efter utvärdering är system för att mäta vattennivån på distans i Helgeå, mätsystem kopplat till vattendrag som riskerar att blockeras, papperskorgar som packa sopor och signalerar när de är reda för att tömmas.

Exempel som vi valt att implementera är mätteknik med drönare, digital reglerteknik till vår fastighetsservice, GPS-system för att ge oss ökad förståelse över hur våra bilar används, digitala bibliotekstjänster och möjligheten för våra kunder att rapportera trasig belysning mm via tjänsten fixa min gata.

Avslutningsvis vill vi lyfta fram förvaltningens arbete med geografiska informationssystem som visar hur kraftfull digitalisering kan vara när data från flera olika system samlas i en databas och presenteras grafisk på en karta. Detta är en guldgruva som vi vill lära övriga verksamheter i kommunen att använda.

### **Kommunstyrelsen lyfter vikten av att fram en plan för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS-plan). Syftet är att skapa förutsättning för fler bostäder i kommunens mest attraktiva lägen.**

Politiken har tillsammans med förvaltningen tagit fram ett förslag till LIS-plan, förslaget ska behandlas av kommunfullmäktige i mars 2021.

### **Kommunstyrelsen betonar vikten av att ta fram riktlinje för att öka ambitionsnivån gällande gestaltning och utformning i våra byar.**

Politiken arbetar tillsammans med förvaltningen för att ta fram en riktlinje för gestaltning av våra byar under våren 2021.

### **Kommunstyrelsen vill att trygghetsfrågan får större utrymme i verksamhetsrapport Attraktiva byar.**

Förvaltningen instämmer i kommunstyrelsens bedömning. Hållbarhetsperspektivet och i det här fallet den sociala hållbarheten måste synas i varje verksamhetsrapport. Vårt arbete med att skapa trygga byar beskrivs på sida åtta.

### **Kommunstyrelsen trycker på vikten av behovet om att öka variationen av bostäder med olika upplåtelseformer.**

Förvaltningen är av samma uppfattning som kommunstyrelsen. Resultatet av uppföljningen visar att det inte byggts några lägenheter med bostadsrätt eller äganderätt under 2020. Småhus med äganderätt är fortfarande den dominerande upplåtelseformen. Läs mer om vårt arbete på sida fjorton.

# Hur vi lever upp till uppdraget

## Prioriterat område Attraktiva byar

### Politisk prioritering

Östra Göinges livskraftiga byar med sina olika karaktärer är Östra Göinges själ. Detta är en viktig utgångspunkt för byutvecklingen där vi tar tillvara det som är unikt och förädlar det som skapar trivsel, trygghet och hållbarhet. Göingeborna ska vara stolta över att bo i Skånes gröna hjärta.

### Resultatmål

År 2023 upplevs byarna som välkomnande, levande och hållbara.

### Resultatindikatorer

NKI: Parker/Grönområden

NKI: Miljöarbete

NKI: Kultur

NKI: Idrotts/motionsanläggningar

NKI: Gator och vägar

Polisens trygghetsmätning: Konkretkänsla av otrygghet

Polisens trygghetsmätning: Nedskräpning

### Viktiga styrdokument inom det prioriterade området attraktiva byar

- **Mål- och resultatplan 2020–2023.** Dokumentet innehåller kommunstyrelsens prioriterade områden, resultatmål och resultatindikatorer för perioden 2020–2023.
- **Översiktsplan och fördjupade översiktsplaner.** Kommunens samhällsplanering utgår från översiktsplanens planeringsstrategi och inriktningar.
- **Bostadsförsörjningsprogram 2017–2025.**
- **Strategier och andra styrdokument med bäring på måluppfyllelsen.**

### Analys av prioriterat område attraktiva byar

Östra Göinge kommun har visat att det med begränsade resurser, tydliga prioriteringar och ett bergfast kundfokus är möjligt använda samhällsplanering för att driva samhällsutveckling. Fortsatt framgång bygger på att vi utifrån styrdokumentet tydligt prioriterar vad som är viktigast på kort sikt, tillsätter rätt resurser, och aldrig förlorar fokus på våra långsiktiga mål.

Uppföljningen av det prioriterade området Attraktiva byar bygger till stor del, men inte uteslutande, på statistik från medborgarundersökningen som utförs vartannat år. Senaste undersökningstillfället var 2019 vilket gör att göingebornas attityder till platsen Östra Göinge och kommunens verksamheter kan ha förändrats. Nästa undersökningstillfälle är hösten 2021 vilket medför att analysen i nästa verksamhetsrapport bygger på helt uppdaterade mätvärden. Eftersom det är viktigt att kommunstyrelsen kan följa resultatuppföljningen har förvaltningen valt att redovisa siffror för 2019 till de resultatindikatorer kommunstyrelsen fastställt.

## Attraktiva byar att bo och leva i

### Trivsamma och välkomnande byar

Förvaltningen analyserade i verksamhetsrapport 2020 synpunkter som inkommit till enheten för miljö & hållbarhet, kommunens övergripande synpunkshantering, polisens

trygghetsmätning och medborgarundersökningen. Vi har gjort samma genomgång 2021 och kan konstatera att det fortfarande är nerskräpning, ovårdade tomter och bymiljöer, höga hastigheter i trafiken och buskörning som skapar störst missnöje hos göingeborna. Andra faktorer som enligt medborgaundersökningen har inverkan på helhetsintrycket är tillgången till parker, grönområden och natur.

Förvaltningens hypotes är att vi bygger trivsamma byar genom att varje dag arbeta med de små sakerna som är viktiga i människors vardag. Är byarna fria från skräp, välskötta, trygga med ett varierat utbud av mötesplatser och aktiviteter kommer de upplevas som trivsamma.

### Trygga byar

Polisens trygghetsmätning som utförs varje år visar att göingebornas känsla av otrygghet har ökat från 2018 till 2020. Nedskräpning i utemiljön har också ökat från 2019 till 2020 och är nu tillbaka på liknande nivå som 2018. Antalet anmälda brott under perioden 2018 till 2020 har däremot minskat med 13%.

Nyckeltal <sup>1</sup>	2018	2019	2020
Trygghetsmätning: Konkret känsla av otrygghet	2,7	3	3,14
Trygghetsmätning: Nedskräpning	52	46	53
Trygghetsmätning: Antal anmälda brott <sup>2</sup>	2141	1979	1888

I trygghetsmätningen anger göingeborna att det först och främst är fortkörning, buskörning, ungdomsgång, utomhusmiljön och oro för inbrott som skapar känslan av otrygghet. De bakomliggande faktorerna har varit relativt konstanta över åren. Nedanför presenteras några av de aktiviteter förvaltningen arbetar med för att öka tryggheten kopplat till bakgrundsvariablerna.

### Fortkörning och buskörning.

Kommunen har inom ramen för medborgalöftet som tagits fram tillsammans med polisen tillfälligt utöka antalet trafikkontroller, det har inte gett någon effekt på känslan av oro. Andra insatser som förvaltningen genomfört är fysiskt åtgärder i gatumiljön och GCM-stöd<sup>3</sup>.

Insatserna skyddar trafikanter, cyklister och tar tillfälligt ner hastigheten men minskar inte känslan av otrygghet.

Förvaltningen ska utreda om det är möjligt att kopiera ÖGRABs arbete med sopsorteringsakademin i skolorna, för att eleverna ska sätta press på sina föräldrar att hålla hastigheten i trafiken.

### Utomhusmiljö

En otrygg utomhusmiljö går delvis att bygga bort i samband med ny- eller ombyggnation, det är viktigt att trygghetsperspektivet kommer in tidigt i plan- och byggprocessen. Under året har samtliga avfallsstationer vid kommunens fastigheter inventerats, där det bedömts nödvändigt har åtgärder vidtagits för att minska risken för anlagda bränder. Lösningarna är tillfälliga men kommer göras permanenta under 2021. Vid de tillfällen där ovanstående åtgärder inte är tillräckliga har övervakningsutrustning monterats för att öka tryggheten. Under 2020 har övervakningsutrustning monterat på en av kommunens fastigheter. Tillståndsprocessen för kameraövervakning är utdragen, ofta upp mot ett år, och begränsar möjligheten att installera övervakningskameror på busstorg och andra publika platser när de behövs.

<sup>1</sup> Polisens trygghetsmätning 2020

<sup>2</sup> Statistiken inrymmer alla typer av anmälda brott.

<sup>3</sup> GCM-stödet avgränsar cykel- och gångtrafik från vägar och gator



### **Oro för inbrott**

Kommunen har tagit fram ett medborgarlöfte tillsammans med polisen för att skapa förutsättningar för grannsamverkan i våra byar. Projektet genomfördes inte vid det tillfället men är nu en prioriterad arbetsuppgift för stabsavdelningen.

### **Ungdomsgång**

Förvaltningen samverkar inom organisationen på strategisk och operativ nivå, med polisen, fryshuset, föreningar, trossamfund m.fl. för att vara proaktiva och följsamma med utvecklingen i samhället.

Genom att skapa mötesplatser och erbjuda meningsfulla aktiviteter på våra fritidsgårdar, fryshuset med motorburen ungdom, föreningslivet mm finns det olika aktiviteter att välja mellan för ungdomarna. Kommunens fältverksamhet och frivilliga nattvandrare är ett bra stöd för att möta ungdomarna på byn.

### **Ovårdade tomter och skräp i byarna**

Utifrån dialog med göingeborna vet vi att ovårdade tomter och skräp minskar trivseln och tryggheten i våra byar.

Under de senaste åren har Göinge utbildningscenter pratat med sina elever om vikten av att inte slänga skräp i byarna. Antalet klagomål som inkommit till kommunen om skräp kopplade till stråk där eleverna går har minskat, och vi bedömer att åtgärden varit framgångsrik. I grundskolorna har sopsorteringsakademien satt frågan på agendan. Trots detta förekommer det mycket skräp i naturen, längs vägar och i våra byar.

Förvaltningen har därför satt ihop ett arbetslag under namnet rent Göinge som åker runt i kommunen och plockar skräp. Insatsen har varit mycket framgångsrik, arbetslaget har på kort tid plockat tre ton skräp. Eftersom arbetet är framgångsrikt ska förvaltningen utöka insatsen under året.

Förvaltningen har ingått ett samverkansavtal med Osby kommun som gör att vår tillsynsjurist kan arbeta med det hon är anställd för – att städa upp i våra byar. Mängden ovårdade tomter gör att förvaltningen kommer se över möjligheten att anställa ytterligare en tillsynsjurist för att öka trycket på oseriösa fastighetsägare. Kommunens huvudprioritering i arbetet med ovårdade tomter kommer även fortsättningsvis vara Glimåkra.

### **Socialt hållbara byar**

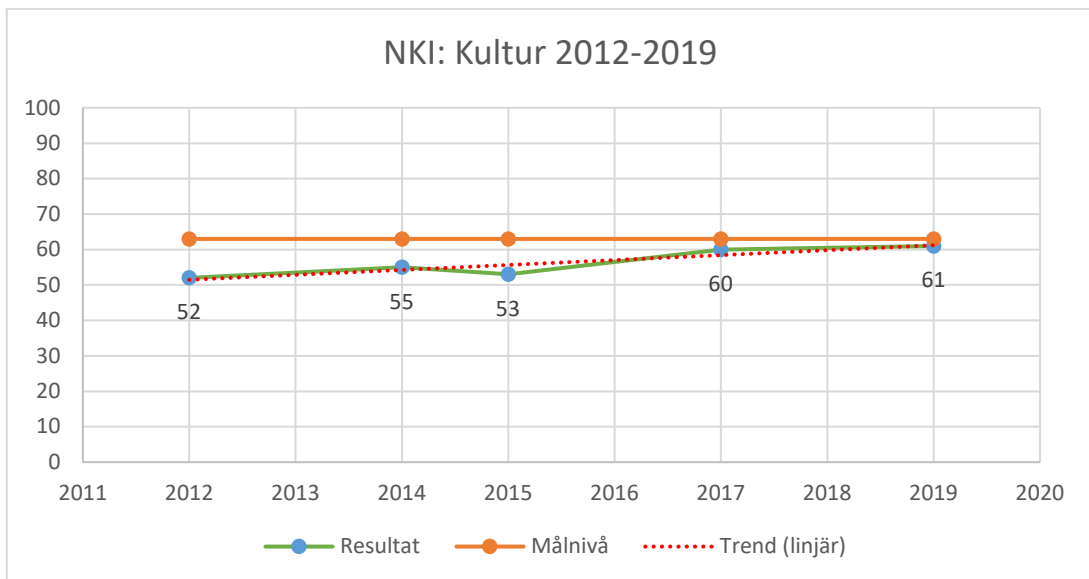
För att en by ska vara socialt hållbar över tiden är det viktigt att människorna känner tilltro till varande och samhällets institutioner. En by där människorna inte litar på varandra och känner misstro till kommunen, myndigheter och institutioner är inte trivsamt eller socialt hållbart. Robert D Putnam<sup>4</sup> har visat att det bästa sättet att hindra eller motverka en sådan utveckling är att täta det sociala kittet som håller ihop samhället. Mer konkret kan det innebära att om göingarna är delaktiga i föreningslivet, tar del av kulturutbudet och engagerar sig i närmiljön stärks det sociala kittet. Under resultatperioden 2020–2023 har förvaltningen fokus på att stärka den sociala hållbarheten genom att skapa goda förutsättningar för föreningslivet, stärka kulturutbudet och tillgängliggöra våra grönområden för fler.

---

<sup>4</sup> Making Democracy Work: Civil Traditions in Modern Italy (1993)

### Kulturutbud:

Nöjd-kund-index har ökat från 52 till 61 under perioden 2012 – 2019. Genomsnittet för riket är 61. Det innebär att göingeborna över tiden blivit allt nöjdare med kulturutbudet och att de är ungefär lika nöjda som riket i övrigt.<sup>5</sup>



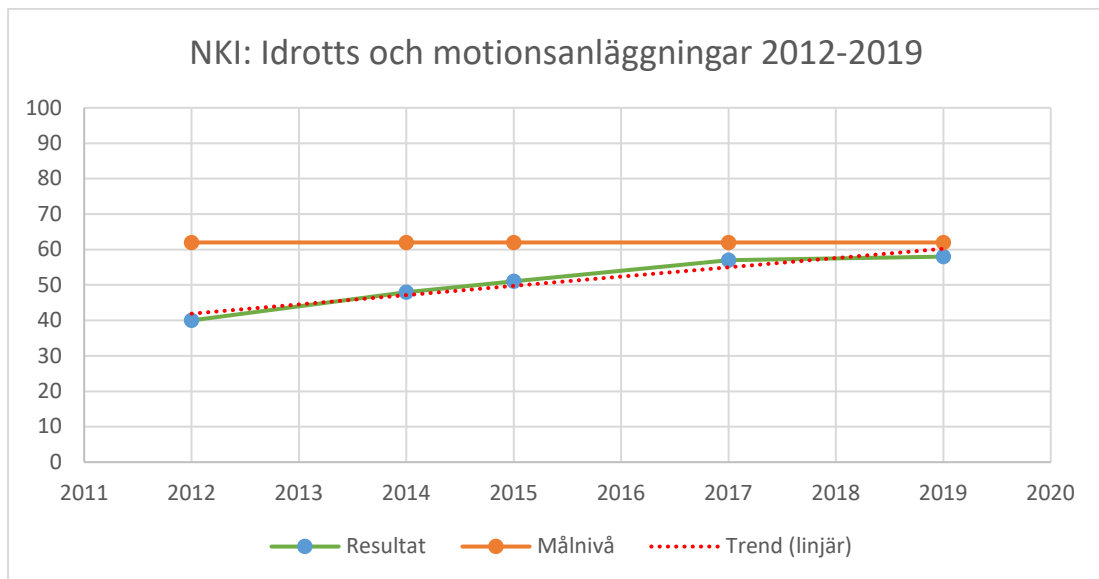
En viktig del i framgången är att kommunen har ett rikt utbud av kulturaktiviteter och kulturmiljöer, samt att vi är duktiga på att berätta om vad vi kan erbjuda. En annan framgångsfaktor är att vi hittat rätt nivå mellan ett intellektuellt utmanande kulturutbud och mer verklighetsnära kultur. Vi ska fortsätta att utveckla utbudet av lokalt förankrad kultur.

Förvaltningen behöver bli bättre på att fånga upp det fantastiska kulturutbud som finns utanför kommunens väggar, och tillsammans med konstnärer och eldsjälarna marknadsföra och utveckla utbudet ytterligare. Tillsamman stärker vi mötesplatserna och kulturutbudet.

<sup>5</sup> SCB:s medborgarundersökning 2019

## Idrotts- och motionsanläggningar

Nöjd-kund-index har ökat från 40 till 58 under perioden 2012 – 2019. Genomsnittet för riket är 60. Göingeborna är idag mycket nöjdare med kommunens idrotts- och motionsanläggningar än vad de var 2012.<sup>6</sup>



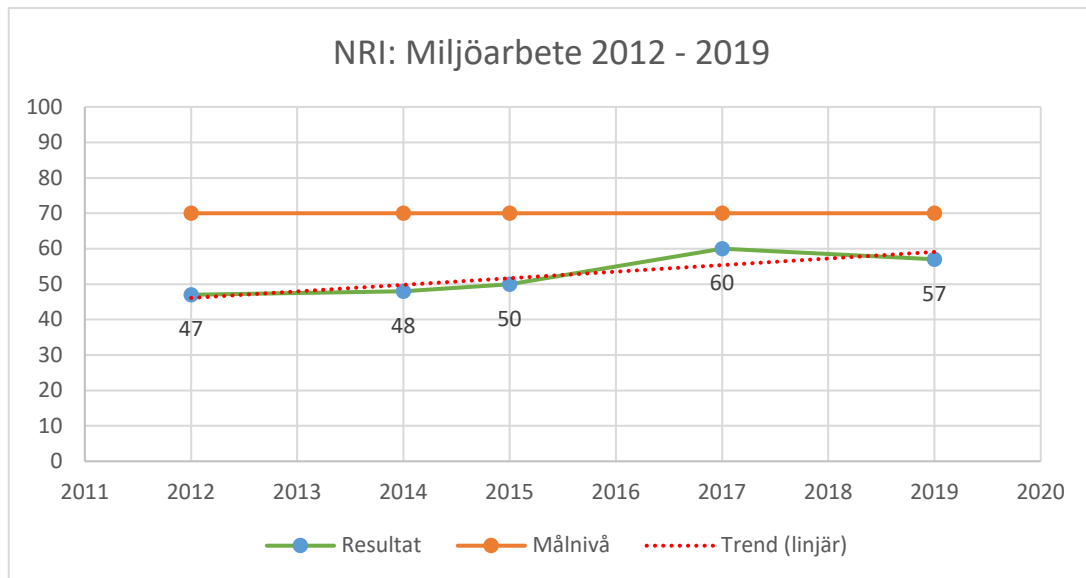
Den positiva utvecklingen beror troligtvis på de omfattande investeringar kommunen, föreningar och andra intressenter genomfört under perioden. Exempel på investeringar: Trollcenter, konstgräsplan i Glimåkra, renovering av Trollabadet, Snapphanehallen och Färevallen.

Under 2020 har kommunen renoverat naturhamnarna i Immeln och Breanäs, tillförts paddelhallar i Glimåkra och Broby. Möjligheten till en fortsatt positiv utveckling är god, men en förutsättning är att vi klara av att driva våra anläggningar på ett sätt som gör att göingeborna vill använda dem. Genom att möjliggöra ett utökat utbud av idrott- och fritidsaktiviteter skapar vi förutsättningar för göingeborna att mötas och därigenom stärka det sociala kittet.

<sup>6</sup> SCB:s medborgarundersökning 2019

## Göingebornas möjlighet att leva hållbart

Nöjd-kund-index har ökat från 47 till 57 under perioden 2012–2019. Mellan åren 2017 och 2019 har index minskat från 60 till 57 vilket är en försämring men bättre än genomsnittet för riket som är 54.<sup>7</sup>



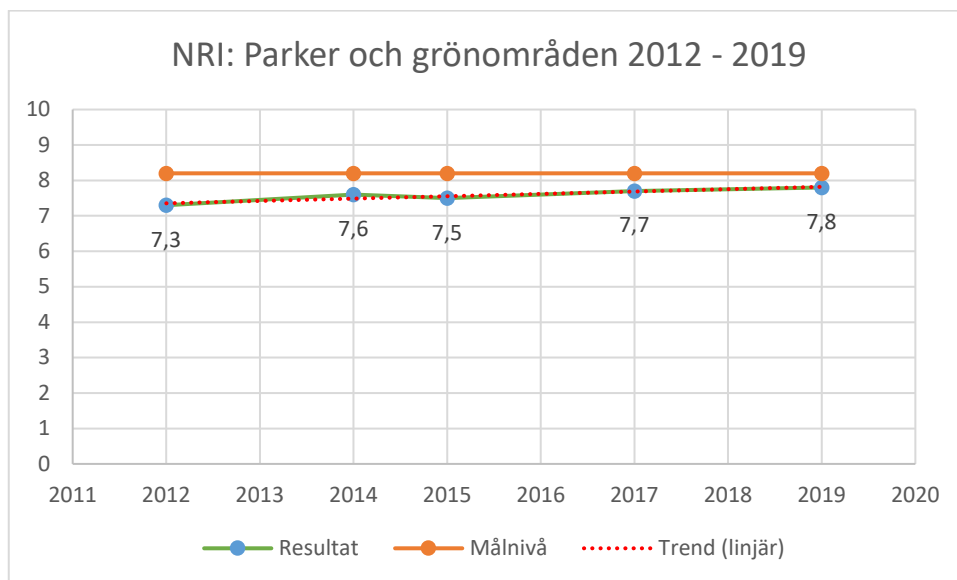
Under de senaste åren har klimat och hållbarhetsfrågorna seglat upp som ett av de hetaste utvecklingsområdena. Det gäller inte minst för Östra Göinge, Skånes gröna hjärta. Inför kommunens toppnotering 2017 hade en rad aktiviteter genomförts och förankrats med göingeborna. Några av de åtgärder som genomfördes var energieffektivisering av kommunens fastigheter, fyrfackssystem för avfallshantering, sopsorteringsakademien och informationskampanjer.

Under 2020 har förvaltningen fortsatt arbetet med att ta steget över till fossilfri fordonsflotta. Utöver det har kommunen tillsammans med Osby kommun och ÖGRAB tagit fram en offensiv avfallsplan med fokus på återbruk och att helt förhindra uppkomsten av avfall. Laddinfrastrukturen har byggts ut för att stötta kommunens elektrifierade fordonsflotta och ett samverkansavtal har ingåtts med Kristianstad och Bromölla om energirådgivning för göingebor, föreningar och företag. Kommunens miljö & hållbarhetschef har fått ett särskilt uppdrag att under 2021 ta fram en plan för hur vi ska stärka hållbarhetsarbetet med Agenda 2030 som grund.

<sup>7</sup> SCB:s medborgarundersökning 2019

### Tillgång till parker, grönområden och natur

Nöjd-region-indikatorn har ökat från 7,3 till 7,8 under perioden 2012 – 2019. Göingeborna är och har under hela perioden varit ganska nöjda med tillgången till parker, grönområden och natur. Tillgången till grönområden och natur är en av våra stora styrkor i Skånes gröna hjärta, men vi behöver bli bättre på att tillgängliggöra de fina värdena för göingeborna och besökare.<sup>8</sup>



Under 2020 och början på 2021 har förvaltningen påbörjat eller genomfört några projekt som sticker ut i mängden:

- Rastplatser har anlagts längs vandringsleder vid Immeln för att fler ska ges möjlighet att vara ute i naturen.
- I processen med regionplanen har vi arbetat tillsammans med Kristianstad och Hässleholm för att knyta samman Wanås med Vattenriket och Hovdala för att öka tillgången till dessa fantastiska platser.
- Vi har startat ett projekt för destinationsutveckling tillsammans med flera aktörer i kommunen. Syftet är att fler gäster/besökare ska stanna fler nätter och ta del av fler aktiviteter.

<sup>88</sup> SCB:s medborgarundersökning 2019

## Nyproduktion och uppföljning av bostadsförsörjningsprogram

Nyproduktion av bostäder och utveckling av det befintliga beståndet är viktigt för att stärka flyttkedjor och skapa förutsättning för göingeborna att bo kvar i kommunen, samtidigt som fler ges möjlighet att flytta hit. Genom att analysera befolkningsprognoser, säkerställa en strategisk planreserv och möjliggöra för ett varierat utbud av bostäder kan kommunen vara proaktiv och till viss del styra flyttkedjorna.

Under år 2020 tillfördes kommunen 23 nyproducerade bostäder. Privata byggherrar står bakom 20 av de bostäder som tillförts kommunen och Göinge hem 3.

Nyckeltal <sup>9</sup>	2016	2017	2018	2019	2020
Antal nyproducerade bostäder	27	22	50	37	23

Utifrån analysen i bostadsförsörjningsprogrammet är bostadsmarknaden i behov av ett tillskott på 245 bostäder. Kommunen har god planberedskap för att möta behovet och den uppdaterade översiktsplanen möjliggör ytterligare utbyggnad. Förvaltningen arbetar tillsammans med kommunens bostadsbolag och privata entreprenörer för att styra bostadsbyggandet till de lägen där behovet är som störst.

Ort	Behov till 2025	Återstår 31 dec 2020 <sup>10</sup>	Möjligheter i gällande plan till 2019	Tillkommande i ÖP
Broby	145	108	185	80
Knislinge	145	50	118	60
Hansakog	68	62	126	50
Övriga kommunen	42	25	229	30
Totalt	400	245	658	220

En framgångsrik bostadsförsörjning handlar inte bara om nyproduktion och planberedskap. Var vi bygger, för vem vi bygger, boendemiljö och trivsel är av stor betydelse.

Förvaltningen arbetar för en god bostadsförsörjning genom att:

1. Planera för bostäder i kollektivtrafiknära lägen med närhet till service.
2. Arbeta tillsammans med kommunens bostadsbolag och andra intressenter för fler lägenheter med hög standard som komplement till det äldre beståndet.
3. Möjliggöra för fler marklägenheter, radhus och andra typer av boendeformer i byarnas centrala lägen för att stärka positiva flyttkedjor.
4. Tillvarata befintliga byggnader som kan byggas om till bostäder. Ett exempel är skofabriken i Knislinge.
5. Arbeta för fler a-lägen utifrån LIS-planen.

Som helhet bedömer förvaltningen att kommunens bostadsförsörjning är i balans. Men att vi behöver fortsätta arbeta för fler lägenheter med hög standard, på rätt lägen, för att möjliggöra positiva flyttkedjor.

Förvaltningen bedömer i nuläget att pandemin inte kommer påverka kommunens bostadsförsörjning i någon större omfattning, eftersom planberedskapen är flexibel, samt att äganderätt i form av småhus är den dominerande boendeformen i Östra Göinge.

<sup>9</sup> Värdena för 2016–2019 är hämtade från KOLADA. Värdet från 2020 är från kommunens verksamhetssystem.

<sup>10</sup> Värdena är hämtade från kommunens verksamhetssystem

### Varierat utbud av olika upplåtelseformer

Utbudet av upplåtelseformer har inte förändrats från verksamhetsrapport 2020. Äganderätt är den dominerande upplåtelseformen i Östra Göinge följt av hyresrätt och ett mindre antal bostadsrätter. Fördelningen ser ut enligt följande.

Nyckeltal <sup>11</sup>	2013	2018	2019
Bostäder med äganderätt, antal/1000 invånare	307	285	284
Bostäder med hyresrätt, antal/1000 invånare	156	156	157
Bostäder med bostadsrätt, antal/1000 invånare	9	8	8

Andelen hyresrätter har varit konstant under perioden 2013 till 2019 även om antalet invånare ökat, det beror på att kommunens bostadsbestånd utökats med ett stort antal hyresrätter. I kommundatabasen (KOLADA) finns inget nyckeltal inrapporterat för 2020 men kommunens egen statistik visar att 17 hyresrätter och 6 småhus med äganderätt färdigställdes 2020<sup>12</sup>.

När förvaltningen träffar entreprenörer som vill bygga, eller visar intresse för att bygga, för vi en dialog om möjligheten att bygga bostadsrätter. I dialogen anpassar vi kommunens erbjudande genom att locka med våra bästa tomter om de bygger bostadsrätter. Förvaltningen märker att det finns ett stort intresse för nyproduktion av bostäder i våra byar, inte minst i Knislinge, vi arbetar intensivt för att intresset ska omvandlas till nya bostadsrättsföreningar. För att stärka marknaden för bostadsrätter i Östra Göinge, rekommenderar förvaltningen att kommunen går före med sitt bostadsbolag, och visar att det går att bygga bostadsrätter i Östra Göinge.

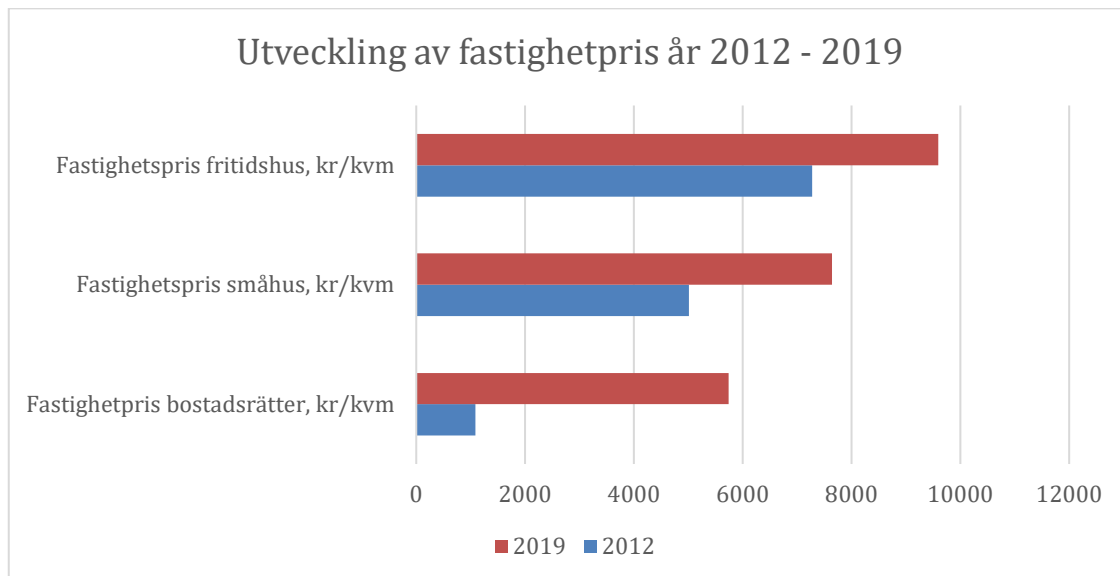
---

<sup>11</sup> Värdena är hämtade från KOLADA

<sup>12</sup> Värdena är hämtade från kommunens verksamhetssystem

### Attraktiva byar möjliggör högre fastighetspriser

Välkomnande och attraktiva byar gör att människor vill bo och leva i dem. Ett bevis på att nya och gamla göingebor aktivt väljer att bo kvar i kommunen är de ökande fastighetspriserna. Under perioden 2012 till 2019 har fastighetspriserna ökat. Ökningen beror till viss på omvärldsfaktorer som låga räntor och god arbetsmarknad. Tillgången på krediter hade dock inte spelat någon roll om byarna inte var så attraktiva att göingarna vill bo och leva i dom.



Det är positivt att bostadspriserna rör sig uppåt, utvecklingen är däremot långt ifrån tillräcklig. Förvaltningens inriktning är att vi övertiden ska röra oss mot ett prisläge som minskar den ekonomiska risken vid nyproduktion av småhus.

### Infrastruktur:

#### Bredband via fiber

Tillgång till stabil bredbandsanslutning via fiber är viktigt för att helt eller delvis ha möjlighet att sköta sitt arbete på distans, driva företag eller ta del av det digitala informationsutbudet.

År	Inom byarna %	Utanför byarna %
2020	*13	**
2019	92	20
2018	91	19
2017	74	12

Inom byarna har 92% möjlighet att ansluta sig till fiber mot 20% utanför byarna. Den stora skillnaden beror främst på att det är kostnadsdrivande att gräva ner fiber utanför byarna eftersom avståndet är längre mellan fastigheterna, samt att det är mycket sten i marken så fort vi kommer norr om Knislinge.

Förvaltningen har upphandlat en konsult för att ta fram kartunderlag som visar var behovet av statligt stöd för bredbandsutbyggnad är störst i kommunen. Syftet är att visa varför Östra

<sup>13</sup> \*, \*\* Värdena för 2020 presenteras den 26 mars 2021. Rapporten kommer uppdateras när värdena är tillgängliga.



Göinge ska ha en större del av det statliga bidraget för bredbandsutbyggnad än andra kommuner. En faktor som talar till kommunens nackdel är att det statliga bidraget är utformat för att staten ska nå sitt mål för bredbandsutbyggnaden i landet. Det kan innebära att företag som bygger fiber på landsbygden i Östra Göinge missgynnas eftersom staten vill att pengarna ska gå till att ansluta så många så möjligt till fibernätet, och då är en hög kostnad per anslutning en nackdel. Kortfattat innebär det att bredbandsstödet kan hamna i t.ex. Lund eller Helsingborg i stället för Östra Göinge, eftersom det går att bygga fiber till fler personer där för samma kostnad. Staten uppnår sitt mål men bredbandsstödet hamnar inte där det gör störst nytta.

För att marknaden ska arbeta vidare med utbyggnaden av fiber i Östra Göinge behöver kommunen fortsätta stötta eldsjälarna och fiberföreningar. Vidare behöver vi arbeta strategiskt med fiberoperatörerna, Region Skåne och andra intressenter för att så mycket som möjligt av statens bredbandspengar ska investeras i Östra Göinge.

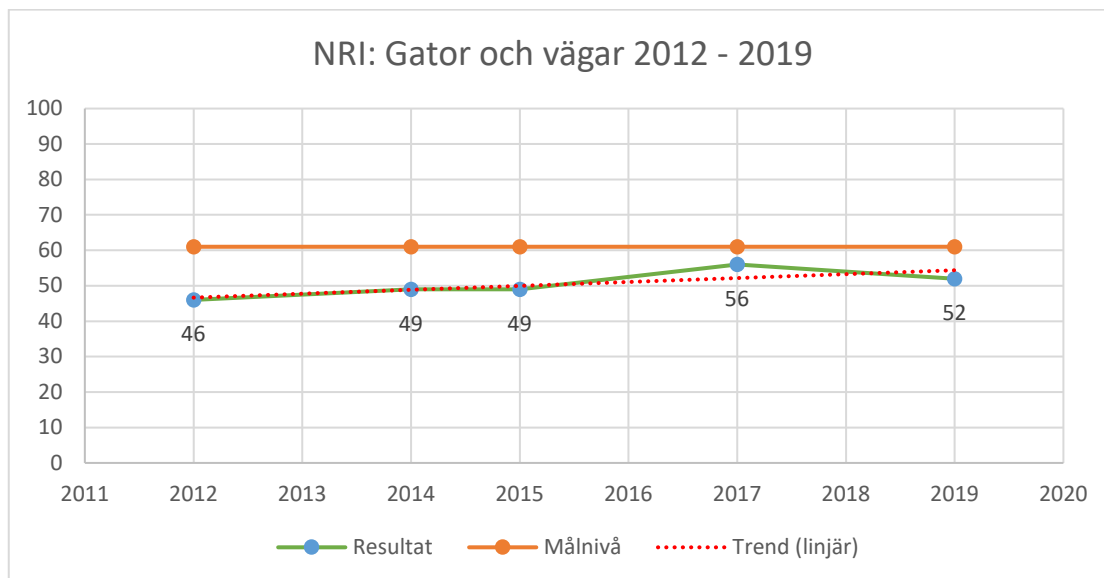
Kommunens strategi är tydlig, göingeborna ska ha tillgång till bredband via fiber. Stora företag som Telia utmanar ställningstagandet genom att driva på för alternativa lösningar som FWA (Fixed Wireless Access)<sup>14</sup>. Teknikutvecklingen går fort och det är av strategisk betydelse för kommun att öka kunskapsnivån kring ny teknik för bredbandsutbyggnad på landsbygden.

---

<sup>14</sup> En ny teknik för bredband på landsbygden kallas FWA och fungerar så att det sätts upp en mottagare på den anslutna fastigheten som är riktad mot en fiberansluten radiomast.

## Gator och vägar

Resultatutvecklingen har en positiv trend men nöjd-kund-index minskade mellan 2017 och 2019. Förvaltningens hypotes är att det beror på att flera av kommunens gator och vägar håller låg standard och är i behov av renovering, samt att det återfinns mycket skräp längs våra vägar.<sup>15</sup>



Under resultatperioden 2020–2023 har kommunen satsat 5 miljoner kronor per år, totalt 20 miljoner för reinvestering i kommunens vägnät. Syftet är att öka standarden på kommunens vägar. Förvaltningen har samplanerat majoritet av arbetet under 2020 med SBVT vilket medfört att vi kan anlägga mer asfalt än vad som annars varit möjligt.

Genom att samplanera och hålla hög investeringstakt under de kommande åren höjer vi standarden på kommunens gator och vägar.

### Väg 19 mellan Broby och Bjärlöv

Ombyggnaden av väg 19 mellan Bjärlöv och Broby till 2+1-väg är den största infrastruktursatsningen i Östra Göinge under de kommande åren. Byggstarten är planerad till hösten/vintern 2021/22, mest troligt är att projektet förflyttas till 2022. Det är viktigt att kommunen håller göingeborna informerade om projektet och vilka effekter det får för kollektivtrafik och andra trafikanter. Likaså är det viktigt att kommunen har en tydlig plan för hur vi ska använda väg 19 för att stärka samhällsutvecklingen och skapa tillväxt.

Förvaltningen ska arbeta för att vi ska få maximal nytta av nya väg 19 genom att:

- Inrätta en kommunikationsgrupp med ansvar för att göingeborna ska vara informerade om projektet samt vilka effekter det får för kollektivtrafik och andra trafikanter.
- Utreda och ta fram en handlingsplan för hur vi ska använda nya väg 19 för att skapa tillväxt och stärka samhällsutvecklingen. Utveckling av Bastholmen från industriområde till att också omfatta handel och lager är en viktig pusselbit.
- Fortsätta arbeta för superbusskonceptet mellan Kristianstad och Älmhult.
- Fortsätta arbeta för 2+1-väg hela vägen till Kristianstad.

<sup>15</sup> SCB:s medborgarundersökning 2019

## **Skånes gröna hjärta**

Alla verksamheter i kommunen arbetar tillsammans med näringslivet, besöksnäringen, föreningslivet och andra intressenter för att stärka bilden av Östra Göinge som Skånes gröna hjärta, vårt platsvarumärke och identitet.

## **Mitt gröna hjärta – ett platsutvecklingsprojekt**

Under 2020 har kommunen tillsammans med högskolan i Kristianstad drivit ett projekt som heter mitt gröna hjärta. Inom ramen för projektet har besöksnäringen, föreningslivet, eldsjälarna och andra intressenter involverats för att gemensamt definiera vad som gör platsen Östra Göinge unik samt vilka värden vi vill förstärka. Totalt har 200 personer involverats i projektet som bland annat bidragit till att öka kunskapen om att vi har ett platsvarumärke.

Resultatet av projektet mitt gröna hjärta utgör plattformen för det fortsatta arbetet med platsvarumärket, en konkret handlingsplan ska utarbetas för hur vi lyfter fram det unika med platsen och därigenom stärka platsvarumärket. Eftersom det är viktigt att resultatet av projektet omsätts i en konkret handlingsplan ska kommunen tillsätta en tjänst under våren med ansvar för att utarbeta och verkställa handlingsplanen. Förvaltningen ska återrapportera handlingsplanen och resultatet av genomförda åtgärder till kommunstyrelsen.

## **Destinationsutveckling**

Förvaltningen har inlett ett projekt tillsammans med Wanås, Tydingesjöns camping och Immeln's knotcenter m.fl. för att stärka destinationsutvecklingen. Syftet med projektet är att få gäster/besökare att stanna längre, istället för att besöka t.ex. Wanås och åka direkt hem, vill vi att de stanna en eller flera nätter och vandrar, paddlar eller ta del av någon annan aktivitet. Förvaltningen ska återrapportera resultatet av projektet till kommunstyrelsen.

## **Förvaltningens samlade rekommendationer**

- Förvaltningen ska utreda om det är möjligt att kopiera ÖGRABs arbete med sopsorteringsakademien i skolorna. Syftet är att eleverna ska sätta press på sina föräldrar att hålla hastigheten i trafiken.
- Inrätta en kommunikationsgrupp med ansvar för att göingeborna ska vara informerade om utbyggnaden av väg 19, samt vilka effekter det får för kollektivtrafik och andra trafikanter.
- Utreda och ta fram en handlingsplan för hur vi ska använda nya väg 19 för att skapa tillväxt och stärka samhällsutvecklingen.
- Utveckla projektet Rent Göinge.
- Skapa förutsättningar för grannsamverkan.
- Ta fram handlingsplan för hur vi ska stärka hållbarhetsarbetet med Agenda 2030 som grund.